

ELS ESTUDIS DE TRADICIÓ CLÀSSICA A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

MONTSERRAT CAMPS GASET
Universitat de Barcelona
mcamps@ub.edu
ORCID: 0000-0001-8486-6036

ALEJANDRA GUZMÁN ALMAGRO
Universitat de Barcelona
aguzman@ub.edu
ORCID: 0000-0002-3549-6451

L'assignatura de tradició clàssica, a la Universitat de Barcelona, s'impartí per primer cop el curs 1978-1979, per iniciativa del Dr. Josep Alsina Clota, catedràtic de grec. Des d'aleshores, s'ha mantingut en tots els plans d'estudi com a assignatura obligatòria i ha entrat fins i tot com a assignatura optativa al màster de Cultures i Llengües de l'Antiguitat. Des del començament s'ha entès que la tradició clàssica, que en altres països rep el nom de recepció antiga, forma part imprescindible dels estudis de filologia clàssica, perquè tracten precisament de la manera com, al llarg de la història, hom ha llegit i entès els autors grecs i llatins, l'art i la cultura clàssics. El Dr. Alsina començava explicant la primera de totes les recepcions, la que els llatins van fer dels grecs, i després explicava com aquesta primera tradició grecolatina s'endinsava en els medievals, el Renaixement, la Il·lustració, el Romanticisme, fins arribar als autors contemporanis. Això ha fet que sempre aquests estudis hagin acollit alumnat de totes les disciplines, i hagin estat el punt de trobada entre experts d'àrees literàries i artístiques ben diverses.

Amb el progressiu desenvolupament de l'assignatura a càrrec dels diferents professors que l'han impartida, s'han tractat temes de literatura, però també de filosofia, d'art, de música i de cinema, sempre des del punt de vista de la recepció que autors de totes les llengües i èpoques diverses han fet del pensament i la cultura grecolatins. A principis dels anys vuitanta, i quan la salut del Dr. Alsina es féu més precària, impartí l'assignatura el Dr. Pau Gilabert Barberà, llavors molt jove, el qual s'encarregà de la matèria al llarg de molts anys gairebé en exclusiva, i desenvolupà un programa i un estil propis. Més endavant s'ha incorporat nou professorat a la matèria, i en els darrers deu anys l'han impartida, al grau o al màster, els Drs. Jaume Almirall Sardà, Roger Aluja Pérez, Montserrat Camps Gaset, Carles Garriga Sanç i Josep Mussarra Roca, sempre des de punts de vista diferents, i amb programes que posen de manifest la diversitat dels temes possibles i l'amplitud d'allò que, en definitiva, és una part fonamental de la història cultural de tot Europa.

Fruit d'aquesta consideració de la tradició clàssica com a part fonamental dels estudis de grec i de llatí, el 2017 vam decidir organitzar unes primeres Jornades dedicades a la recepció dels clàssics, i com que en aquell moment el Dr.

Pau Gilabert, que havia estat el puntal de l'assignatura durant més de trenta anys, s'acabava de jubilar, li foren dedicades com a reconeixement de l'impuls que hi havia donat. Aquest volum és l'ocasió de desenvolupar més llargament alguns dels temes que s'hi van tractar, i d'afegir-ne d'altres, que donen testimoni de la diversitat i complexitat d'aquests estudis.

És intenció de les editores organitzar periòdicament altres jornades i simposis sobre tradició clàssica, i publicar altres números monogràfics sobre la recepció i la transmissió de la cultura grecolatina, sempre des del punt de vista dels especialistes. Esperem que la iniciativa sigui fructífera.

Barcelona, desembre de 2019
Montserrat Camps Gaset
Alejandra Guzmán Almagro